

Троє за парканом

Всеволод Нестайко

Раптом щось сильно вдарило в потилицю, і за комір пекучими іскрами посипалися сніжинки. Дівчинка обернулася. Четверо хлопчаків, тікаючи, дерлися по вкритій снігом гірці, на якій стояв похилий дерев'яний паркан. Доганяти їх — годі й думати. Зараз вони перелізуть через паркан і — шукай вітру в полі.

От!.. Не так воно боляче, як досадно — ну, хоч плач! Стільки готувалася до цього новорічного карнавалу! Сама собі костюм пошила — Снігуроньки. Подружки заздрили — такий вдалий вийшов! А тепер? Зірчастий паперовий комірць намок від снігу і зібгався, ні до чого не придатний. Хоч додому вертайся!

— У-у! — тупнула ногою з досади. І раптом побачила: один із хлопчаків зірвався з паркана, впав і покотився з гірки. За хвилину вона вже міцно тримала його за руку. Хлопчик сіпався, намагався вирватися, але марно. Він був худенький, щупленький другокласник, а вона — п'ятикласниця та ще й спортсменка.

— Це ти кинув? Признавайся! Ти?

Він мовчав. Дивився спідлоба понуро, неприязно і мовчав. Це не він кинув сніжку, але нізачо в світі він не став би виправдовуватися.

Троє за парканом сміялися. Їм не загрожувала небезпека.

— Ну, що з тобою зробити? Відлупцювати? Думаєш, не можу?

Вона взяла його за плечі й підняла над землею. Він смішно й безпорадно задригав ногами. Тепер він дивився на неї з безсилою люттю — вона принизила його хлоп'ячу гідність!

У хлопчика було маленьке худорляве личко, зовсім білі, ніби вкриті інеем брови та вії, на щоці — довгаста чорнильна пляма. А великі, червоні від морозу вуха кумедно стирчали з-під шапки.

Їй стало жаль його.

— Гаразд. Я тебе не лупцюватиму. Живи! — вона засміялась. — У міліцію я тебе теж не поведу. Бо мені просто ніколи. Іди, тільки ніколи більше не бешкетуй.

Вона стояла й дивилася, як він, не озираячись, лізе на гірку, незграбно, мов сліпе кошеня. Троє за парканом сміялись.

Може, вони з неї сміялися, що вона не зуміла відплатити за себе? А може, з нього — як-не-як, а його, хлопця, мало не побила дівчина.

А втім, їй було байдуже — хай сміються. Вона запізнювалась на новорічний карнавал, їй треба було поспішати.

Та тільки дівчина повернулася спиною до паркана й ступила кілька кроків, як у повітрі знову просвистіла сніжка і знову за комір їй посипалися пекучі іскри-сніжинки.

Вона задихнулася від несподіваної люті.

— Ах ти!.. Он ти який! Я... я нічого тобі не зробила, а ти — в спину! Нишком! Як зрадник! Ти знаєш, знаєш, — вона захлиналася, — на війні так роблять тільки зрадники і боягузи! Ти, ти...

Він стояв біля паркана, насупивши брови і дивлячись їй просто у вічі.

— Я знаю! — кричала вона. — Я знаю, ти зараз утечеш. Я, звісно, не дожену тебе — ти це знаєш. Тому ти й кинув. Авжеж. Ух, як я шкодую, що не відлупцювала тебе. Боягуз, нікчемний маленький боягуз!..

Йому давно пора вже було перелізти через паркан і втекти. Але він чомусь не рухався з місця.

І раптом він почав спускатися з гірки.
Просто до неї.

Гірка була досить крута й слизька.
Видертись на неї було куди легше, ніж спуститися.
І він присів навпочіпки і почав з'їжджати,
придержуючись руками. На обличчі в нього не було
страху, лише зосередженість — звичайний вираз
людини, що з'їжджає з гори і думає про одне —
тільки б не впасти!

Важко було повірити, що він спускається
назустріч небезпеці.

Трое за парканом мовчали. Так, ніби їх і не
було там зовсім.

Хлопчина спустився з гірки, діловито
обтрусив сніг із рукавиць і пішов до дівчини. Він
ішов поволі, але впевнено, твердо карбуючи кроки.
Тільки тепер було видно, яке бліде в нього обличчя
— чорнильна пляма різко вимальовувалася на білій
щоці — і злегка тремтять міцно стулені губи.
Дівчина розгублено дивилася на нього. Якась
мужність була в цьому переляканому обличчі
хлопчика.

Хвилину тому вона, здавалось, ладна була
стерти його на порох. А тепер...

Він дедалі ближче підходив до неї. Вона заціпеніла і не могла поворухнутися. І раптом махнула рукою:

— Ану тебе!

І побігла по вулиці.

Він постояв трохи, потім підняв і опустив плечі — зітхнув, ніби скинув із себе важкий тягар. І теж пішов по вулиці. Навіть не глянув убік паркана.

А троє за парканом мовчали. Хоч вони досі були за парканом, ті троє. Але — ні звуку. Вони добре знали, що й другу сніжку кинув не він.

1960 р.